

طرح درس

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه

دانشکده پرستاری و مامایی

نام درس: روانشناسی فردی و اجتماعی

تعداد واحد: ۲ واحد (۳۴ ساعت)

نوع واحد: نظری

مقطع: کارشناسی

رشته: پرستاری

پیش نیاز: ندارد

مدرس: مریم شهری فر

هدف کلی:

آشنایی دانشجو با مفاهیم اصلی روانشناسی با تأکید بر رفتارهای فردی و گروهی و ارتباطات اجتماعی

منابع اصلی درس:

- هیلگارد، ارنست و همکاران، زمینه روانشناسی، ترجمه دکتر حسن رفیعی، تهران، انتشارات رشد ۱۳۸۵
- کوشان، محسن. روان شناسی عمومی و اجتماعی. چاپ دوم. تهران: انتشارات اندیشه رفیع، ۱۳۸۸.
- گنجی، حمزه. روانشناسی عمومی. تهران: نشر ساوالان. چاپ ۲۲، ۱۳۸۲
- آتکینسون، ریتا. ال. هیلگارد، ارنست رویکوت. زمینه روانشناسی هیلگارد. ترجمه محمدتقی براهنی، تهران: نشر رشد، ویرایش دوم.
- آرونسون، الیوت. روانشناسی اجتماعی. ترجمه حسین شکرکن، تهران: نشر رشد.
- نصیری، محمود. روانشناسی اجتماعی برای پرستار. تهران: نشر بشری.
- بردشاو، جان. آفرینش عشق. ترجمه نیره ایجادی. جواد شافعی مقدم، تهران: نشر پیکان.

ارزشیابی: امتحان کتبی پایان ترم، بحث و پرسش و پاسخ در کلاس

روش تدریس: سخنرانی و بحث دو جانبه

وسایل آموزشی: ویدئو پروژکتور، کامپیوتر، وایت برد، ماژیک

- جلسه اول: تاریخچه و تعریف روانشناسی**
- جلسه دوم: مکتب‌های روانشناسی
- جلسه سوم: اساس زیست‌شناختی رفتار
- جلسه چهارم: تفاوت‌های فردی
- جلسه پنجم: احساس و ادراک
- جلسه ششم: یادگیری و نظریه‌های آن
- جلسه هفتم: حافظه و فراموشی
- جلسه هشتم: تفکر
- جلسه نهم: هوش
- جلسه دهم: انگیزش و هیجان
- جلسه یازدهم: شخصیت
- جلسه دوازدهم: ناکامی، تعارض و سازگاری
- جلسه سیزدهم: ارتباطات بین فردی، گروهی و اجتماعی
- جلسه چهاردهم: آگاهی، خودآگاهی و نگرش
- جلسه پانزدهم: فرهنگ، خانواده، دوست داشتن و عشق
- جلسه شانزدهم: هنجارها و ناهنجارهای اجتماعی و پرخاشگری

جلسه اول: تاریخچه و تعریف روانشناسی

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. روانشناسی را تعریف کنند.
۲. تاریخچه فلسفی و علمی روانشناسی را شرح دهند.
۳. شخصیت‌های اثرگذار در رشد روانشناسی را نام ببرند.
۴. اهداف و کاربردهای روان‌شناسی را توضیح دهند.
۵. گرایشها و تخصصهای مهم روانشناسی را نام ببرند.

جلسه دوم: مکتب‌های روانشناسی

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. اهمیت آشنایی با نظریات روانشناسی را توضیح دهد.
۲. نظریه‌های روان‌کاوی، گشتالت، انسان‌گرایی، زیست‌گرایی، رفتارگرایی و شناخت‌گرایی را مورد نقد و بررسی قرار دهند.

جلسه سوم: اساس زیست‌شناختی رفتار

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. بخش‌های مختلف مخ و عملکرد هر یک را توضیح دهند.
۲. عملکرد ساقه مغز را توضیح دهند.
۳. عملکرد مخچه را توضیح دهند.
۴. عملکرد هیپوتالاموس را توضیح دهند.
۵. عملکرد هسته‌های قاعده‌ای، تالاموس، هیپوکامپ، سیستم لیمبیک را توضیح دهند.
۶. سیستم اعصاب خودمختار و عملکرد آن را توضیح دهند.
۷. نقش میانجی‌های عصبی را توضیح دهند.
۸. نقش غدد درون‌ریز را در رفتار توضیح دهند.
۹. نقش ژنتیک را در رفتار توضیح دهند.

جلسه چهارم: تفاوت‌های فردی

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. تفاوت‌های فردی را توضیح دهند.
۲. منشاء تفاوت‌های فردی را توضیح دهند.

جلسه پنجم: احساس و ادراک

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. احساس را تعریف کنند.
۲. ادراک را تعریف کنند.
۳. حواس پنجگانه را توضیح دهند.
۴. فرایند ادراک را توضیح دهند.
۵. ثبات‌های ادراکی، ادراک شکل و ادراک عمق را توضیح دهند.

جلسه ششم: یادگیری و نظریه‌های آن و انواع یادگیری

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. یادگیری را تعریف کنند.
۲. نظریات یادگیری شرطی کنش‌گر، شرطی پاسخ‌گرا، بینش‌گرا، نهفته و اجتماعی را توضیح دهند.

جلسه هفتم: حافظه و فراموشی

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. انواع حافظه حسی، کوتاه مدت و دراز مدت را توضیح دهند.

۲. مراحل حافظه رمز گذاری، ذخیره سازی و بازیابی را توضیح دهند.
۳. فراموشی و دلایل آن را توضیح دهند.
۴. روش های بهبود بخشیدن حافظه را توضیح دهند

جلسه هشتم: تفکر

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. تفکر تعریف کنند
۲. مفاهیم را تعریف کنند و انواع آن را توضیح دهند
۳. انواع استدلال قیاسی، استقرایی و تمثیلی را توضیح دهند.

جلسه نهم: هوش

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. هوش را تعریف کنند.
۲. انواع هوش را نام ببرند.
۳. بهره هوشی را تعریف کنند.
۴. انسان ها را از نظر بهره هوشی طبقه بندی کنند.
۵. آزمون های هوشی را نام ببرند.

جلسه دهم: انگیزش و هیجان

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. انگیزش را تعریف کنند.
۲. نظریه های مربوط به انگیزش را توضیح دهند.
۳. هیجان را تعریف کنند.
۴. اجزای هیجان را توضیح دهند.
۵. نظریه های مربوط به هیجان را توضیح دهند.

سیزدهم: شخصیت

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. شخصیت را تعریف کنند.
۲. نظریات روان کاوی، صفت، انسان گرایی را در مورد شخصیت مورد نقد و بررسی قرار دهند.
۳. تأثیر متقابل وراثت و محیط در شکل گیری شخصیت را توضیح دهند.
۴. مراحل رشد روانی-اجتماعی شخصیت را از نظر اریکسون توضیح دهند.
۵. مراحل رشد شناختی شخصیت را از نظر پیاژه توضیح دهند.
۶. مراحل رشد اخلاقی شخصیت را از نظر کلبگ توضیح دهند.
۷. روش های ارزیابی شخصیت را توضیح دهند.

۸. انواع آزمون‌ها را توضیح دهند.

جلسه دوازدهم: ناکامی، تعارض و سازگاری

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. ناکامی را توضیح دهند.
۲. علل ناکامی را شرح دهند.
۳. تعارض را تعریف کنند.
۴. انواع تعارض را شرح دهند.
۵. واکنش‌های افراد در مقابل ناکامی و تعارض را شرح دهند.
۶. راهبردهای سازگاری را ذکر کنند.
۷. مکانیسم‌های دفاعی را تعریف کنند.
۸. انواع مکانیسم‌های دفاعی را ذکر نموده و آن‌ها را توضیح دهند.

جلسه سیزدهم: ارتباطات بین فردی، گروهی و اجتماعی

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. ارتباط را تعریف کنند.
۲. اجزای ارتباط را شرح دهند.
۳. مهارت‌های ارتباطی را توضیح دهند.
۴. گروه را تعریف کنند.
۵. آثار گروه را روی رفتارهای فردی را توضیح دهند.

جلسه پانزدهم: آگاهی، خودآگاهی و نگرش

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. آگاهی و خودآگاهی را توضیح دهند.
۲. انواع خودآگاهی را توضیح دهند.
۳. نگرش را تعریف کنند.
۴. چگونگی تأثیر نگرش بر رفتار را توضیح دهند.
۵. نظریه‌های تغییر نگرش را توضیح دهند.

جلسه شانزدهم: فرهنگ، خانواده، دوست داشتن و عشق

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. فرهنگ را تعریف کنند.
۲. ویژگی‌های فرهنگ را ذکر نمایند.
۳. کارکردهای فرهنگ را شرح دهند.
۴. انواع خانواده را ذکر کنند.
۵. کارکردهای خانواده را توضیح دهند.
۶. علل جاذبه‌های فردی را توضیح دهند.
۷. عشق را تعریف کنند.
۸. انواع عشق را توضیح دهند.
۹. نظریات تیپ شناسی لی و مثلث اشترنبرگ را توضیح دهند.
۱۰. عشق در جهان بینی عرفان را توضیح دهند.

جلسه شانزدهم: هنجارها، ناهنجاری‌های اجتماعی و پرخاشگری

اهداف جلسه

دانشجویان باید بتوانند:

۱. هنجارها و ناهنجاری اجتماعی را تعریف نمایند و ملاک‌های آن را ذکر نمایند.
۲. انواع هنجارها را توضیح دهند.
۳. انواع انحرافات اجتماعی را توضیح دهند.
۴. علل انحرافات اجتماعی را توضیح دهند.
۵. پرخاشگری را تعریف کنند.
۶. عوامل مؤثر بر پرخاشگری را توضیح دهند.
۷. روش‌های پیش‌گیری از بروز پرخاشگری را توضیح دهند.